

DANICA.

Katolišk cerkven list.

N. 31.

V četrtek 29. maliga serpana 1852.

Tečaj 1.

Obletnica slavniga misiona na Ponkvah.

Na prijetnim griču doljne štajarske stoji prav lepa cerkev v čast sv. Martinu posvečena, Ponkva — poštena fara — se ji pravi, v kateri je slovenska mati, Bog ji plati! premilostljiviga sadajnega Lavantinskiga knezoškofa, ki so vsi za božjo čast in dušno zveličanje svojih vernih vneti, 26. listopada 1800 rodila, v srečo vsem Slovencam, ino materi ka'oliški cerkvi v slavo. Oni, ki družiga na svetu ne isejo, kakor tega, kar je Jezus iskal, namreč: zgubljenih Jezusevih ovčic, jih hudiču oteti, ino Jezusu pridobiti, ter jih osrečiti, — oni so lansko leto — na binkoštno nedeljo prelepo drevo svetiga misiona na Ponkvah za svoje rojake vsadili, katero še zmiraj prav lepo raste, zeleni ino se razširja v lepe vejice, pod katerimi sini ino hčere vsigamo-gočniga Očeta nebeškiga, kakor otroci v krilu svoje matere, mirno počivajo težkih smernih grehov otrebljeni, očišeni in poboljšani.

Kar so premilostljivi knezoškof začeli, po-božni, neutrudeni, bogoljubni dušni pastirji ponavljajo, in z božjo besedo vsajenimu drevesu svetiga misiona zvesto perlivajo.

Prečastiti gospod župnik (fajmošter) pošene ponkovske fare, Janez Keše, so po izgledu svojiga vikšiga pastirja, letas kvaterni teden 2. rožnika na svoje stroške prav prijazno bližnje duhovne pastirje na ponavljanje obletnice svetiga misiona povabili, ki so jim iz serca radi v pomoč peršli. — 2. rožnika popoldan ob šestih je bil začetik s „Pridi sveti duh.“ — Potem so prečastiti gospod fajmošter iz St. Jurja Dragotin Merk, slavn govornik, pridigovali, ob kratkim od ponavljanja svetiga misiona, potem pa od namena našiga življenja na svetu. Sklenitev je bila vsaki večer z litanijami ino blagoslovom. Za blagor svojih ovčic skerbiljivi g. fajmošter so imeli od 2. do 6. rožnika vsaki dan popoldan ob dveh za različne stanove posebin in posamezin poduk v podfarni cerkvi sv. Ožbalda, iz ktere so se verni po poduku podali za svojim ljubljnim pastirjem v lepi procesi: v farno cerkev k sveti spovedi. Vsaki dan ob šestih je bila sv. maša z žegnam, pri kateri so nedolžne device, rojenke ponkovske fare, tako lepo, ino vbrano prepevale, de je moglo vsako serce biti veselo. Po sv. maši je bila vsaki dan pridiga, po pridigi pa sv. obhajilo. — 3. rožnika so jo zopet prečastiti g. f. K. M. od hudobije greha tako serčno ino ginljivo povedali, de ni bilo človeka v cerkvi, ki bi se ne bil na glas razjokal. 4. rožnika so pridigovali žiški g. f. Jožef Pražen od smerti, od sodbe, ino pekla

tako vbrano ino makično, de je vse v cerkvi stermelo, kakor apostelni na oljski gori, kadar jih je Jezus bil zapustil. 5. rožnika so duhovno besedo povedali O. Jožef Kupertin Josek, iz kapucinskiga reda, od usmiljenja božjiga po priliki od zgubljeniga sina, ino Matere Božje. Ta beseda je bila polna samostanskiga duha. Per prvim duhovnim opravilu na dan presvete Trojice so pridigovali domači kaplan g. Martin Ivanc od svetih nebes tako ginljivo ino bistroumno, de je vsaki močno zelel vse pregrehe ino posvetno veselje zapustiti, pa za Kristusam hoditi, se tolikiga veselja v nebesih vdeležiti. Ob desetih so g. Jožef Čuček, kaplan od sv. Petra, pri Mariboru v svoji pridigi s prelepim svojim srebernoglasjem ljudi serčno podučili, kako de naj Jezusa v zakramentu presvetiga rešujiga telesa prosijo odpusjenja storjenih grehov, kako ga naj častijo.

Kakor so prečastiti g. f. K. M. ponavljanje sv. misiona z neizrečeno lepo pridigo začeli, tako so tudi na dan presvete Trojice popoldne dokončali. Šli so kakor vodnik sv. misiona z družimi duhovnimi pastirji iz farne cerkve h križu sv. misiona, kateriga so milostljivi knezoškof Ponkvečanam v večni spomin perviga sv. misiona na štajarski dati blagomilili, ki za cerkvijo slovesno stoji. Poslušajte, kaj se tukaj godi! Neprečastljivi govornik g. K. M. pred misionim križem stojč pridigajo od bandera, pod kateriga naj stopimo, de bomo srečno prehodili pot iz časnosti v neskončno večnost, pa tako serčno ino ginljivo, de zmed množice, več ko 4000 ljudi, ni bilo očesa, iz kateriga ne bi bile vroče spokorne solze lile. Oj, koliko svetih ino bogoljubnih sklepov so per tej pridigi pred podobo križaniga Jezusa ljudje storili! Ne bo bosa, če rečem, de bi bili izvolili vsi pod kervavim mečem kervolokov Valeriana ino Diokleciana rajši umreti, kakor zanaprej še Jezusa z grehi vnovič križati. To so vsi, možje kakor žene, fantje kakor dekleta, očitno pokazali, rekoč: Odpovemo se hudiču, ino za vselej persežemo k Jezusovimu banderu. Ino ko jih še enkrat poprašajo: ali persežete Jezusu zvestobo? vsi objokani enoglasno zavpijejo s sv. Petram: saj veš, de tebi ino le tebi zvestobo persežemo. Jez solz, ki so pri tej pridigi prelile bile, popisati ne zamorem. — Sklenitev je bila s hvalno pesmijo: Te deum — hvalimo tebe, z litanijami ino žegnam.

Tudi prelepo skerb za šolsko mladost ondotniga gosp. kaplana ino kateheta M. J. moram razodeti. Oni, ki šolsko mladost po Jezusovim zgledu ljubijo, peljajo 26. rožnika popoldne svoje solke ovčice v cerkev sv. Ožbalda k poduku, jih prav

po očetovo podučijo, ino v farno cerkev med molitvijo v procesii perpeljajo. V nedeljo 27. rožnika grejo iz učilnice mladenči ino nedolžne device, prelepo ovenčane kakor božje jagnjeta, v cerkev k sv. Obhajilu, kjer so se z Jezusom, svojim nebeškim ženinam, prav pobožno sklenili. — Drevo sv. misiona je tedaj vsajeno, raste, zeleni, se mu pridno perli, ino tudi v bližnje fare z lepimi vejicami sega in moč dobiva — v Celji po neutrudeni skerbi preblagiga ino milostljiviga Opata g. Matija Voduseka, v St. Jurji po iskrenim g. f. K. M. ino po častitim g. f. Jožefu Virku pri Materi Božji na Kalobjim.

Že lansko leto so za božjo čast vsi vneti ino za dušno zveličanje neizrečeno skerbljivi g. f. K. M. prav serčno želeli v svoji veliki St. Jurski fari (pri Reifniku ki se pravi tudi pri Blagovni), katera ima 4067 duš, sv. mision imeti. Ali volja premilostljiviga knezoškofa je bila, v svoji rojstni fari s tem svetim delam začeti. Zato, kar lani skoz 8 dni ni bilo moč storiti, se je letas v sv. letu od 29. velikiga travna do 29. rožnika zgodilo.

Tudi v tej fari stoji na lepim hribcu cerkev Matere Božje 7 žalost, od katere se prelepe ravnine, žitno polje, ino vinske gorice vidijo. To cerkev Matere Božje, katera je perbežališče grešnikov, so prečastiti g. f. izvolili za nar prijetniš mesto posamezniga poduka, ino so tudi, kakor na Ponkvah g. Janez, nar poprej može, za njimi žene, potem mladenče od 16. leta ob nedeljah ino zapovedanih praznikih, dokler je za druge v farni cerkvi kersanski nauk bil, ob dveh popoldne k poduku poklicali. Ob času sv. leta smo imeli tri procesje k podružnicam, kjer je bilo silno veliko ljudi zbranih. Po vsaki procesii ino ob nedeljah smo imeli ravno tiste misionске pridige, kakor na Ponkvah. Sosebno mi bo v spominu ostal vse moje žive dni 17. dan rožnika, dan pred Jezusovim srcem, ko je bil popoldne ob petih poduk za dekleta, ki so, v številu 1100, kakor 11.000 devic za sv. Ursulo, šle za svojim prečastitim g. f. vse objokane, ponižno prepevaje Lavretanske litanije, v farno cerkev. V praznik Jezusoviga narsvetejšiga serca je bila spoved za dekleta. Sveto Rešnje telo jih je ta dan prejelo 1300. Skoz celo sveto leto pa nekaj nad 3000.

Koliko posamezin poduk k zboljšanju človeštva pripomore, bi nikdo ne verjel, kdor tega poskusil ni. Tukaj se vsakimu stanu dolžnosti lahko na tanko povejo, kar drugači storiti mogoče ni. Po posameznih podukih se odkrivajo v spovednici pregrehe, katere, če so ravno smertne, se poprej nikdar odkrile niso. O kako perporočljivo je vsakimu dušnemu pastirju, de bi saj enkrat v času svojiga pastirstva k posameznemu poduku poklical svoje ovčice, de bi jih prav živo podučil, ino iz dušniga spanja zbudil! To podučenje, jez mislim, bi bilo nar boljši v postnim času ali pri kakšni drugi imenitni perložnosti opraviti. Naj je ravno delo težavno, saj je pa tudi lepo plačilo, ki ga je Jezus pridnim delavcam obljubil.

Kdor je vidil, s koliko pobožnostjo ino kako objokani so prejemale na Ponkvah ino v St. Jurji ob času sv. misiona, može, kakor žene, mladenči kakor tudi dekleta presveto Rešnje telo; kdor je vidil, kako so zastarani grešniki vsi objokani po pridigah peršli k spovednici, katere so se poprej bolj bali, kakor hudič sv. križa, se obtožit svojih mnogoletnih pregreh, kdor vidi, kako ob nedeljah ino praznikih mladenči ino dekleta hodijo k svojimu

dušnemu pastirju prosit, naj bi fante zapisali v društvo — bratovščino sv. Alojzja, dekleta pa v društvo nedolžnih devic, de bi združeni v molitvi ložej peklensko kačo nečistosti zamogli premagati, on bo gotovo v misionских pridigah ino posameznim poduku nebeški sad spoznal ino rekel:

O sv. mision! ti si v resnici nebeško drevo, ki toliko blaziga sadu rodiš, ki storiš, de se ljudje — zgubljeni grešniki povračajo k Jezusu, svojimu Zveličarju. Rekel bo: Ljubi Jezus! ohrani prelju-beznjiviga pastirja, ki so lepo nebeško drevo sv. misiona vsadili, pa tudi njih pridne pomagavce, kateri ne išejo posvetniga blaga, ampak zgubljenih duš! Z ognjem peklenkim pa naj zgorijo vsi črni časniki in listi, ki sv. mision čertijo ino čez misionarje hudo govorijo.

Štefan Korošec, kaplan.

Pastirski list

Njih milosti Antona Martina lavantinskiga škofa do njih duhovstva.

II.

Naredba letašnjih duhovskih pogovorov (konferencij.)

Ars artium est regimen animarum (umetnija nad vse umetnije je duše vladati), govori visokorazsvitljeni dušni pastir Gregori veliki. Pastirstvo je zlasti sadanjih dob tako imenitna, znamenljiva umetnost, de se je nikdar dosti ne zučimo. Neprenehljiv nauk pastirjenja naj nam bodo vsakoletni pastirski pogovori. Torej se bodo enaki pogovori tudi to leto po škofijskim razpisu od 11. mal. travna 1847, st. 958/2, napravili, namreč 28. mal. serpana t. l. pri sv. Križu; 31. vel. serpana v Celji in v Pliberku; 13. kimovca v Starim tergu, Vidmu in v slovenski Bistrici; 28. kimovca v Brašlovčah in 4. kozoperska v Šent-Andreju.

Reči, čez ktere se je to leto posvetovati, so po škofijskim oglasu od 25. mal. serp. lanskiga leta pod 1052/2 št. bile naznanjene. Za prihodnje 1853. leto se za zdaj naslednje snovine v preudark za po temi prihodnje pogovore določijo:

1. Kako bi se pritežno pomanjkanje pripravnih učencikov odvernilo? Kaj bi zamogli in mogli duhovni pomagati, de bi se zlasti za sole na kmetih dobri učeniki odredili?

2. Tako imenovano ponočevanje, zlasti o pred praznikih in ob nedeljah in praznikih, je zlo razširjena in posebno pohujšljiva napaka. Kako je duhovnam sploh? — kako posebej v spovednici to škodljivo napako zatérati? *

3. Cerkveno nravje (red in strah — Kirchenzucht) na več krajih bolj ali manj upada. Kako bi se to odvernilo?

4. Na kaj je duhovnu per delnju obnašnih (zaderžanskih) listov gledati?

III.

Vabilo na skupne duhovne vaje (eksercicije.)

Sv. Frančišk Salezjan v podobah uči, kakor ni ure, naj bo še tako dobra, ktere bi ne bilo treba

* Kolikor so stajarski gg. duhovni pravili, je ponočevanje — ta peklenška nesnaga, ta mati veliko ubojev in drugih nesreč in pohujšanj, le bolj ob meji proti Krajskemu razširjena, drugod ne. Ta nesnaga je tedaj Krajska domorodna pregreha. Je pa tudi tako vkoreninjena, de ne pridige ne spovednice zoper njo kej ne opravijo. Zoper marsiktere hudočije se bo zastoj vojskovalo, dokler se to hudo s posebno ojstrimi strahovanji ne začne ustavljati. Vred.

zraven vsakdanjiga navijanja saj enkrat v letu vse razložiti, njene posamezne dele očistiti rije, ki so se je kje navzeli, zvito poravnati, zlomljeno popraviti, celo delo prahu osnažiti in napraviti, de redno gre: tako tudi ni kristjana, ni duhovna, kterimu bi ne bilo potrebno, zraven vsakdanjih, tedenskih in mesečnih pobožnost, se enkrat v letu od vsakdanjih opravil odmakniti, in nekoliko dni le samimu edinimu zveličanju svoje duše posvetiti, po opominovanju sv. apostelna Pavla, ki ga daje svojimu ljubimu učencu Timoteju in slehernimu duhovnu: „Propter quam causam admoneo te, ut resuscites gratiam Dei, quae est in te per impositionem manuum mearum; — torej te opominjam, de vnovič obudiš gnado Božjo, ktera je v tebi po pokladanju mojih rok;“ (II. Tim. 1, 6.) In kakor urar vse urine gibljive dele z voljnim oljem pomaže, de se vsaktera reč toliko lože giblje in delo ne rijovi; tako naj bi tudi vsaka pobožna duša, zlasti duhoven, svoje serce na drobno razložila, in ga s svetim premišljevanjem in vrednim prejetjem zakramentov sv. pokore in sv. R. Telesa pomazala. S tako pobožno vajo se oslajljene moči poživijo, dobri sklepi vnovič pokrepčajo, in kreposti se dodeli novo cvetje po milosti od zgorej.

Ker Vam je znano, moji bratje in sodelavci v Gospodovim vinogradu, de, čast in svetost duhovstva obvarovati in ohraniti, ni nobena reč tako koristna, kakor svete vaje, bomo tudi to leto občinske svete vaje za duhovne napravili, se v duhovno samoto umaknili, de se bomo zamogli, prosti vsake zunanje skerbi, s perserčnostjo in gorečnostjo pod vodstvom duhovniga vodnika premišljevanju večnih resnic posvetiti, stari prah posvetnosti s sebe omiti, cerkveniga [duha v sebi obnoviti, stariga človeka sleči in noviga obleči, ki je stvarjen v pravi svetosti. (Efež. 4, 23—24.)

Skupne duhovske svete vaje bodo to leto samo v Šent-Andrejskim škofijskim poslopju obhajane, in se bodo 23. vel. serpana t. l. ob 5. popoldne začele, in 27. ravno tega mesca zjutraj dokončale. Gospodje vdeležniki naj se po škofijskim razglasu od 11. mal. serp. 1847, pod 258. št., ali sami, ali pa po svojim dekanstvu do 10. vel. serp. t. l. tukaj oglasijo, de se bo za njih sprejetje poskerbelo. Vsi tisti mašniki pa, kateri so zadržani pri občinskih svetih vajah biti, so v Gospodu opomnjeni, de naj to posamežno v kakim duhovnim prebivališu, ali ko bi tudi to ne bilo mogoče, saj v svojim stanovanju, se deržaje določeniga, primerniga dnevniga reda (Tagesordnung), vestno opravijo. „Bog pa, kateri v nas voljo in spolnjenje po svojim dopadajenju dela, in kateri je dobro delo pri nas začel, naj ga tudi dopolni, v dan Jezusa Kristua, kakor se spodobi, de za Vas vse tako mislim, ker Vas v sercu nosim; (Fil. 1, 6—7.) — „Milost našiga Gospoda Jezusa Kristusa bodi z Vašim duham. Amen.“ (Fil. 4, 25.)

V Šent-Andreju 18. rožnika 1852.

Anton Martin,
Lavantinski knez in škof.

Bratovšina presv. Marijniga Serca
z Viksim percoljenjem napravljena per farni cerkvi
sv. Petra v Ljubljani.

(Konec.)

Razun tega po ravno ti Svoji apostolski oblasti vsakterimu zmed bratov in sester imenovane Matere bratovšine tisti dan, ko so vanjo sprejeti, ako

se v resnici skesani spovedó in sv. R. Telo prejmejo popolnoma odpustike milostljivo v Gospodu damo in pervolimo.

Tudi jim popolnoma odpustike dodelimo v smertni nevarnosti, kolikorkrat bodo v resnici skesani in spovedni sv. R. Telo prejeli, ali če tega ne bodo mogli, ako bodo v presveto ime Jezus z besedo ali saj v sercu poklicali.

Popolnoma odpustike tudi damo bratom in sestram, v nedeljo ravno pred Septuagesimo, in o praznikih Noviga leta in Svečnice, Oznanovanja, Rojstva, Vnebovzetja, Spočetja B. Marije Device, njenih sedem Žalost, in spreobrnjenja sv. apostelna Pavla, in sv. M. Magdalene, ako po prejetim zakramentu sv. pokore k sv. Obhajilu perstopijo.

Popolnoma odpustike podarimo ravno tako slehernimu zmed bratov in sester te matere bratovšine, ob njih rojstnim dnevu, kateri vsaki dan za spreobrnjenje grešnikov Angelovo česenje pobožno molijo, ako se spovedó in k sv. Obhajilu perstopijo.

Verh tega bratom in sestram in tudi drugim, ki so pobožno per mašah, ktere se bero vsako saboto v čast presvetiga Serca B. Marije Device v molitvarnici ali v cerkvi te Matere bratovšine, in ako ondi za spreobrnjenje grešnikov molijo, petsto dni njim naložene ali sicer kakor koli dolžne pokore po navadni Cerkvni šegi odpustimo.

Poslednjič vodnikom te Matere bratovšine, po ravno ti Svoji apostolski oblasti, za vselej moč damo, po kateri zamorejo vse druge družbe ravno tega imena in vravnave zunaj mesta, kjer koli napravljene k imenovani Materi bratovšini, vender pa po vravnavi določbe Našiga prednika blaženiga spomina, Klemenca VIII., svesto in prosto pervzeti ali perdržiti, in s tem vred tudi vse in vsake odpustike, odpusjenje grehov in zlažsanje pokoril, od kterih je bilo v misel vzeto, podeliti.

To dodelimo in pervolimo, ter določimo, de to pismo ostane za vselej veljavno in djavno, dobi in doseže svojo polno in celo moč, se mu v vsih rečeh in vsakod vgoduje, in de v predslednjih rečeh vsakteri sodnik redni ali pooblasteni, tudi apostolskiga dvora poslušavci, apostolskiga Sedeža poslanci in S. R. C. kardinali, tudi od papežev strani vzeti poslanci, odvzemši njim in slehernimu zmed njih vsako moč in oblast drugač soditi in tolmačiti, — morajo tako soditi in določiti, in de bo prazno in neveljavno, ako bi se v tēh rečeh kdor koli s kakoršno si bodi veljavo vedama ali nevedama drugač počenjati lotil. Tega ne overžejo postave in zakonila apostolskiga sedeža, in, kolikorkrat bo treba, tudi ne naredbe in navade družbe same, akoravno bi bile s prisego, s poterjenjem apostolskiga stola, ali s katero koli drugo močjo poterjene, in nobena druga nasprotna reč ne.

Dano v Rimu pri sv. Petru, pod Ribčevim perstanam, 24. mal. travna 1838, v osmim letu Našiga papeževanja.

Mesto pečata Ribčeviga perstana.

Tu so podpisani

E. kard. DE GREGORIO.

IZ ZASLIŠANJA NARSVETEJŠIGA.

Naš presveti Gospod Papež Gregori XVI. so družnikom, od kterih je v prošnji govorjenje, Popolnoma odpustike, ki se tudi za verne merive zamorejo obrniti, dvakrat v mescu, namreč ob dveh dneh v mescu, ktera si zamore vsak po svoji volji zvoliti, milostljivo dodeliti, ako v resnici skesani in spovedani sveto R. Telo prejmejo, in eno cerkev ali očitno molitvarnico obisejo, in ondi nekaj časa v namen njih Svetosti molijo.

Verh tega so dovolili, de družniki to milost tudi v primerljajih telesne bolezni zamorejo in premorejo doseči, samo de bodo, kakor je rečeno, prav perpravljeni, in ako bodo druge dobre dela, ki jih spovednik naloži, zvesto opravili.

Pričujoče velja za vselej, desiravno ni za to posebno apostolsko pismo poslano. Dano v Rimu iz tajnišnice Svetiga Zhora za Odpustike, 4. svečana 1841.

S svojim apostolskim pismam, danim v Rimu per sv. Petru, pod Ribčevim perstanam, 21. listopada 1845, so sveti Oče blaženiga spomina Gregori XVI. vsim vernim, kateri so skesano in pobožno pri opravih, ali očitnih molitvah, ktere so v Parizu v cerkvi B. M. Zmagovavke v čast presvetiga in neomadežaniga Serca B. Marije D. za spreobrnjenje grešnikov, in po vsih cerkvah in kapelah, kjer je družba postavno perdružena Materi bratovšini B. M. Zmagovavke, napravljen, za pet sto dni odpustikov milostljivo dodelili.

To dvoje, Odpis od 4. svečana 1841, in Apostolsko pismo od 21. listopada 1845, je pravo spoznano in v rabo dano po prečastitljivim gospodu D. A. Affre-u, Pariškim vikšim škofu.

Presveti Oče Papež Pij IX. so s svojim Apostolskim pismam, danim v Rimu 29. grudna 1847, družnikom Mater bratovšine prav spovedanim in obhajanim dodelili popolnoma odpustike v dni sv. Jožefa, sv. Janeza Kerstnika in sv. Janeza Evangelista.

Ravno ta Sv. Papež so ravno ta dan 19. grud. 1847 z drugim Apostolskim pismam dodelili popolnoma odpustike vsim unanjim prebivajočim zunaj obzidja Pariškiga mesta, kateri prav spovedani in odvezani v cerkvi B. M. Zmagovavke pobožno k Božji mizi perstopijo.

To dvoje Apostolsko pismo je pravo spoznano in v rabo dano po prečastitljivim gospodu M. D. A. Sibour-u, Pariškim vikšim škofu.

Vsah teh zgorej popisanih odpustikov in duhovnih milost se zamorejo poprej imenovana bratovšina in njeni bratje in sestre poslužiti, pooblastiti in zveseliti po opomnjeni določbi b. s. Papeža Klemenca VIII.; in hočemo in določimo, de naj se pričujočimu Našimu pismu ravno tako verjame, kakor bi se predloženimu izvirnimu, ako bi se dalo ali pokazalo. V vero in spričevanje za vse to smo tedaj ukazali to svoje pismo narediti, po podvodju naše Mater bratovšine podpisati in oznaniti, in veleli in dali pečat Mater bratovšine pertisniti.

Dano v Parizu v navadnim kraju naše Mater bratovšine, v letu 1851, 20. grudna, v šestim letu papeževanja Pija IX.

Dufliche Desgenettes Lr.

Pastir pri B. M. Zmagovavki, Mater bratovšine vodja.

Pečatno mesto.

F. Quérier L. r.,
mašnik in podvodja.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Te dni je peršlo 90 iztisov „Blagomira puščavnika“ in ravno toliko iztisov „Kratke povestnice goriške nadškofije“ od društva sv. Mohora za ude tega društva. Za vse gg. deležnike na Krajskim so tedaj per meni imenovane bukvice, po ktere naj skušajo s perložnostjo poslati. — Društvo doslej 495 udov šteje. L. Jeran.

Iz Ljubljane. Ravno kar je v založbi Matija

Gerberja, bukveveza, na dan spravljeno „Spisje za slovensko mladino.“ ki ga je spisal izvrstni pisavec, g. Andrej Praprotnik, učenik v Loki. Te Slovincam nove in koristne bukvice imajo tri dele. I. del obseže spisne vaje (kratke popise, basni, povesti), II. pravila in zglede naj bolj potrebnih pisem (naznanih, prosivnih, zahvalnih, vošilnih, milovavnih, povabilnih, posvetovavnih, opomnih, naročilnih, odgovorivnih), III. pa nar bolj potrebne očitne pisma (gospodarske liste, izpiske, plačane, prejemne, vozne liste, spričala, prošnje, poslednje sporočila). Beseda je gladka in razumljiva, natis in popir čedin, cena (15 krajcarjev) nizka. Le to željo še perstavimo, de bi spretna roka imenovaniga gospod pisavca kmalo še kakšne druge koristne bukve za Slovence na dan pernesla!

Razgled po keršanskim sveta.

Poljsko. Na Poljskim se neka Azianska kolera hudo razširja: v mestu Kališu, ki ima 11.000 prebivavcov, jih po 30 na dan umerje. — Čudo ni, de vedno nove strahovanja prihajajo, ker peršlo je tako deleč, de jih prav veliko le samo takrat v Boga misli, kadar prav po volje stradajo ali pa jih bolezin podere; de se pa le malo zopet iz Božje dobrotne roke najedó, ali pa iz bolezni nekoliko vzdignejo, začnejo vnovič sutanovo tlako delati — nar bolj po nekterih kerčmah ali pivnicah, ktere so prave peklenske kovačnice, kakor neka v L—, v kateri je derhal ravno to nedeljo v noč tisti čas, ko poštenji ljudje roženkranc molijo in k počitku gredó, z nekako silo in močjo plesala, ob tla butala, z rokami ploskala in rogovilila, de se je deleč po ulicah razlegalo. S tem pa ni rečeno, de bi tudi kje drugej ne bilo kej ravno taciga. To je tedaj zahvala, de je Bog nekoliko odtegnil svojo šibo in se boljši letina obéta! — Kerčmarji dobro vedó, so vidili, slišali in doživeli, de vsak prej ali pozneje oboža in pod nič pride, per katerim se takó začne; pa ne pomaga nič! Večniga ognja se taki zaslepljeni človek ne boji, dekler ga ne bo občutil; bližnji se mu tudi ne smí, kteriga dušo in telo on brez usmiljenja pokopuje, in tudi njegova lastna duša ne, ker je vero zgubil. „To govori Gospod Bog“ — nekimu razuzdzanimu mestu po Eceh'elu preroku: „Zato, ker si ob dlan pokalo, in z nogu udarjalo, in se razuzdzano veselilo, za to bom vzdignil svojo roko zoper tebe: in boš vidilo, de sim jest Gospod.“ Eceh. 25, 6. 7.

Portugalsko. Veliciga travna je šel iz Lizabone v Afriko zamorski kralja v Kongu mnogoobetni sin, kateri je nekoliko let bil v visokih solah v Oportu in Koimbri. Njegov rednik je bil katolišk duhoven. Ta izvrstni kraljevič se je po vsih straneh olikal; dobil je dohtarstvo v bogovednosti, pravništvu in zdravništvu. Zdaj gre v svojo domačijo in misli ondi vse po keršanskih postavah vravnati in katoliški veri pot odpreti. Portugalska kraljica je temu mnogoobetnimu kraljeviču veliko česenje skazovala in Kristusov red podala. Bog daj, de bi se naše upanje vresničilo. (Blah.)

Iz Dunaja se piše v „kat. list.“ de se posvečevanje praznikov zmiram bolj in bolj razodeva. V Ljubljani pa zmiram slabši in slabši; ravno v nedeljo po svetim letu eta šla dva voza s strašno debelima hrastama mem neke cerkve, ko je v nji bila ravno velika sv. maša, in kakor Bogu in prazniku vkljub, je sprednji prešernež z bičem luskal, de se je vse razlegalo. Kolikor se pa še sicer ob Gospodovih dnéh dela po fabrikah itd., ni govoriti, ker nič ne pomaga!